

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 18 (2435) 2009 RUGSĖJIS - SEPTEMBER 9

Serving the Lithuanian Community
since February 11, 1956

Mailed on Wednesday, September 9, 2009
(Next edition September 23)

email: mgstautas@hotmail.com

Registered by Australia Post - Publication
Print Post Approved PP 349034/00034
Price \$2.00. -The Echoes of Homeland-
-The Australian Lithuanian Catholic Newspaper

Būkime kartu su Lietuva ir pasauliu! Vienu balsu garsiai skelbkime: Lietuvai jau tūkstantis metų!

LIETUVOS VARDŲ 1000-MEČIO ISTORIJA

Tešinsys iš "Pažintis su Lietuva Tūkstantmečio knyga I".

Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis
kunigaikštis Mykolas Kaributas
Višnioveckis. XVII a. pab. VPG

1669 m. birželio 19 d. Lenkijos karaliumi ir Lietuvos didžiuoju kunigaičiu buvo išrinktas Mykolas Kaributas Višnioveckis, valdęs 1669-1673 m. Tuo buvo nepatenkinti daugelis didikų, ypač simpatizavusių Prancūzijai. 1672 m. Tai sukėlė vidaus karo pavojų. Naujasis karalius buvo išsilavinęs, bet nevalingas ir pasyvus valdovas, kurį per visą jo trumpą valdymo laikotarpį buvo bandoma nušalinti nuo sosto.

1672-1676 m. toliau vyko Lenkijos ir Lietuvos valstybės karas su Turkija. 1672 m. buvo kilusi grėsmė, kad dėl vidaus krizės ir nepajėgumo pasipriešinti bus apribotas Lenkijos ir Lietuvos valstybės suverenumas: 1672 m. spalio 18 d. Byčiače pasirašyta sutartis įpareigojo mokėti Turkijai metinę duoklę. Tačiau sutartis nebuvo ratifikuota, o 1673 m. lapkričio 11 d. Jungtinė Lenkijos ir Lietuvos kariuomenė, vadovaujama Lenkijos didžiojo etmono Jono Sobeskio, Chotino mūšyje visiškai sutriuškino turkų kariuomenę. Vis dėlto 1676 ir 1678 m. sutartimis Turkijai atiteko didelė Vakarų Ukrainos dalis.

1673 m. Lenkijos ir Lietuvos valstybės seime Lietuvos atstovams pavyko išsireikalauti, kad kas trečias Seimas rinktųsi Lietuvos Didžiosios

LDK didysis etmonas Mykolas
Kazimieras Pacas.
XVII a. antra pusė. VPG

Kunigaikštystės teritorijoje - Gardino mieste (dab. Baltarusijoje). Pirmas Seimas čia susirinko 1678 m. Tačiau nustota šaukti Lietuvos vyriausiuosius suvažiavimus, kurie de facto atliko savarakiškų Lietuvos seimų funkcijas, taip apeidami 1569 m. Liublino unijos nuostatą, panaikinusių Lietuvos Seimą. Paskutinis Lietuvos vyriausiasis suvažiavimas buvo sušauktas 1671 m.

1673 m. lapkričio 10 d. mirė karalius Mykolas Kaributas Višnioveckis.

1674 m. gegužės 21 d. Lenkijos karaliumi ir Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu išrinktas Jonas Sobeskis (valdė 1674-1696 m.). Jis pasižymėjo kaip talentingas karo vadas, bet nesusgebėjo įgyvendinti savo vidaus ir užsienio politikos planų, nes stigo nuoseklumo. Jo valdymo metu toliau gilėjo valstybės krizė.

XVII a. antroje pusėje toliau didėjo katalikų spaudimas protestantams ir stačiatikiams, kurie tuo metu buvo visiškai išstumti iš Senato ir prarado anksčiau turėtą politinę įtaką. 1658 m. Seimo sprendimu iš valstybės turėjo išvykti arba pereiti į katalikybę radikaliosios reformacijos krypties atstovai - antitrinitoriai. 1668 m. buvo uždrausta pereiti iš katalikų tikėjimo į protestantų. 1673 m. nekatalikams uždrausta įgyti bajorystę. Didėjo religinės netolerancijos.

XVII a. septintame-aštuntame dešimtmetyje buvo pastatyti žymiausi Lietuvos barokinės architektūros paminklai: Pažaislio kamaldulių vienuolynas prie Kauno bei Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Vilniuje. Statybas finansavo pusbroliai Lietuvos didysis kancleris Kristupas Pacas ir Lietuvos didysis etmonas Mykolas Pacas.

1683-1699 m. vėl vyko Lenkijos ir Lietuvos valstybės karas su Turkija. Nors buvo pasiekta išpuodinga karaliaus Jono Sobeskio vadovaujamos kariuomenės pergalė prie Vienos 1683 m., karas užtruko, alino kraštą ir gilino vidaus krizę. Tačiau 1699 m. Karlovicų (Karlowitz) taikos sutartimi tarp Turkijos ir antiturkiškos koalicijos

šalių Lenkijos ir Lietuvos valstybė atgavo visas teritorijas, XVII a. Antroje pusėje užleistas turkams.

1694 m. balandžio 18 d. Vilniaus vyskupas Konstantinas Kazimieras Bžostovskis (Brzostowski), nepatenkintas kariuomenės žiemojimu Bažnyčios valdose, ekskomunikavo įtakingiausią Lietuvos didiką ir kariuomenės vadą - Vilniaus vaivadą ir LDK didįjį etmoną Kazimierą Joną Sapiegą. Tai dar labiau paaustrino politinę krizę, apėmusią šalį paskutiniaisiais karaliaus Jono Sobeskio valdymo metais.

1696 m. birželio 17 d. mirė karalius Jonas Sobeskis.

1697 m. birželio 25 d. Renkamajame (elekciniame) seime buvo priimtas nutarimas (konstitucija), sulyginantis Lietuvos ir Lenkijos ministrų įgaliojimus *coaequatio iurium*). Taip buvo apribota iki tol santykinai didesnė valdžių turėjusių Lenkijos didžiojo etmono, didžiojo iždininko (šias pareigas ėjo tuo metu įtakingiausios Lietuvoje didikų giminės - Sapiegu - atstovai), kanclerių kompetencija. Šio nutarimo įgyvendinimas padėjo opozicijai vidaus kare prieš Sapiegu viešpatavimą Lietuvoje. Vidaus karas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje su pertraukomis vyko nuo 1697 m. iki XVIII a. pradžios. Tuo pačiu nutarimu Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teismų raštvedyboje buvo įvesta lenkų kalba vietoje anksčiau vartotos gudų kalbos. 1697 m. sprendimai paspartino LDK ir Lenkijos politinę bei kultūrinę integraciją.

1697 m. birželio 27 d. Lenkijos karaliumi ir Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu išrinktas Saksonijos kunigaikštis Frydrichas Augustas (karalius Augustas II, 1697-1733 m.). Tai itin prieštaringai vertinamas valdovas. Būdamas vienos seniausių vokiškųjų dinastijų atstovas, jis nepajėgė adekvačiai įvertinti savo bei Lenkijos ir Lietuvos valstybės, kurioje didesnį vaidmenį politikoje vaidino bajorija, galimybių ir neišnaudojo asmeninės unijos su Saksonija teiktų privalumų. Dauguma jo ambicingų sumanymų liko neįgyvendinti, o patirtos nesėkmės pagilino valstybės krizę.

Kotryna Leščinskienė-Opalinskaitė. XVII a. LNM

1700 m. vasarį Augustas II su Saksonijos kariuomenė puolė švedų valdomą Rygą. Prasidėjo Šiaurės karas.

1700 m. lapkričio 18 d. Valkininkų (miestelis netoli Vilniaus) mūšyje Lietuvos bajorija ir prieš Sapiegas kovoję didikai sumušė Sapiegos lojalią kariuomenę ir juos rėmusius bajorus. Vidaus kare Sapiegu priešai pasiekė lemiamą pergalę, buvo pakirstas Sapiegu giminės vadovaujamas vaidmuo XVII a. nė viena didikų giminė nebeįgyjo tokios valdžios Lietuvoje.

Tekstas Gintauto Sliesoriūno

1700-1721 m. vyko Šiaurės karas.

1700-1710 m. karo veiksmai Lenkijos ir Lietuvos valstybėje („Abiejų Tautų“ Respublikoje, toliau - Respublikoje).

1701 m. kovo 9 d. Biržuose pasirašyta sąjungos sutartis tarp Augusto II ir Rusijos caro Petro I.

1701 m. gruodžio 1 d. Švedijos karaliaus Karolio XII kariuomenė įsiveržė į Žemaitiją.

1702 m. balandžio 5 d. švedų kariuomenė užėmė Vilnių. Lietuvoje susidarė dvi stovyklos: viena palaikė sąjungą su Augusto II ir Rusija (vadovavo M.S. Višnioveckis ir G.A. Oginskis), kita - stėjo už sąjungą su Švedija (vadovavo nušalintas nuo etmono valdžios K.J. Sapiega).

1703 m. kovo 15 d. Vilniuje sudaryta bajorų generalinė konfederacija, palaikant Augustą II kare su Švedija. Liepos 9 d. jos atstovai pasirašė sutartį su Rusija. LDK įsipareigojo kariauti prieš švedus.

1704 m. liepos 12 d. švedų šalininkai Lenkijoje atėmė iš Augusto II sostą ir Varšuvos seime karaliumi išrinko Poznanės vaivadą Stanislovą Leščinskį. Jis buvo vienos svarbiausių Didžiosios Lenkijos giminų atstovas. 1698 m. vedęs Kotryną Opalinskaitę, dar labiau sustiprino savo padėtį tapo vienu turtingiausių Respublikos didikų. Buvo ambicingas ir trokštantis valdžios, tačiau silpno charakterio ir nuolaidus žmogus. Tekstas Ramunės Šmigelskytės (Bus daugiau)

Laiškas iš Lietuvos...

Prisikėliau ir dabar esu su tavim

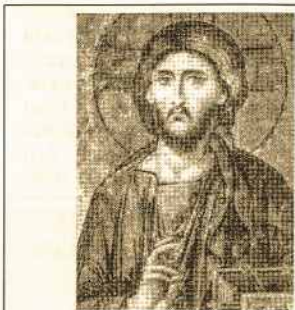

Mano Baltasis Lizdelis... Karmelio Lopšys. Mūsų bendruomenė dar labai jauna...

Šiuo metu mūsų - 17-ka sesių, daugiausia - jaunų. Aš ir dar viena sesė - pačios jauniausios. Daug iš jų tarpo yra muzikališkos, taip pat turi kitas meno talentus: mezgime, siuvime, atviručių daryme, audime... Visa tai nuostaba, bet Jėzui reikia mus ir šiuos sugebėjimus sustyguoti taip, kad harmoningai skambėtų ir mūsų širdys pajėgtų tapti laisvomis nuo žemiškų reikalų... O... Dievui VISKAS įmanoma!

Iš tiesų, mano širdy gimė troškimas Jums visiems padėkoti. Kadangi turiu nuostabią progą, aš išdrįsau Jums parašyti šį laišką.

Per Pasaulio Jaunimo Dienas buvo svečiai mūsų lietuviai iš Lietuvos. Tarp jų yra mums gerai pažįstami kunigai Šarūnas Petrauskas ir kunigas Kęstutis Kėvalas. Jų dėka, mes - karmelitės - galėjome pamatyti nuotraukas įspūdingų gamtos vaizdų, nacionalines gyvenvietes ir t.t. Tikrai įspūdių daug! Jie mums pasakojo savo nuotykius, kuriuos jie patyrė pas Jus. O kiek nuostabą keliančių dalykų, patyrėme ir mes drauge su jais. Mane viskas labai sužavėjo, bet labiausiai tai, kad Jūs buvote begalo svetingi. Ką padovanojote šiems kunigams ir Lietuvos jaunimui, padovanojote ir mums - karmelitėms. Aš laiminga, kad Jūsų geranoriškumas toks VAISINGAS, kad šie VAISIAI, laikui bėgant, tik daugės... Ir visa tai - Dievo Garbei!

„...Štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“

Mt 28, 20

Visų seserų, o labiausiai mūsų Vyresniosios Švč. Sakramento Dainos Marijos vardu tariu: „Ačiū! Už Viską, ką padovanojote ir mums!“

Telaimina Jus ir Jūsų šeimas Gerasis Dievas ir tevenija mus visus TA MEILĖ, kuri yra mūsų Tobulumo kaitis.

Sudie! Ir tejungia mus visus malda
s. Bernadeta

Rugsėjis

8 DIEVO MOTINOS GIMIMAS
29 ŠVENTIEJI ARKANGELAI MYKOLAS, GABRIELIS IR RAPOLAS

Life Is a Gift

...One of our reader's contributions

Today before you say an unkind word - Think of someone who can't speak.

Before you complain about the taste of your food

- Think of someone who has nothing to eat.

Before you complain about your husband or wife, brother or sister

- Think of someone who's crying out to GOD for a companion.

Today before you complain about life

- Think of someone who died too early on this earth.

Before you complain about your children

- Think of someone who desires children but they're barren..

Before you argue about your dirty house someone didn't clean or sweep

- Think of the people who are living in the streets.

Before whining about the distance you drive

- Think of someone who walks the same distance with their feet.

And when you are tired and complain about your job - Think of the unemployed, the disabled, and those who wish they had your job..

But before you think of pointing the finger or condemning another - Remember that not one of us is without sin. And when depressing thoughts seem to get you down

- Put a smile on Your face and think: you're alive and still around.

Nuo Hagaros iki Barbaros

Vilniaus Šventųjų Jonų bažnyčioje prieš keletą metų šalia motinos sėdinti gal ketverių mergytė priglaudė skruostą jai prie peties: „Mama, kodėl bažnyčioje skaito tik apie vyrus?“

Dukrelė nebuvo kokia nors politiškai nusiteikusi feministė, kaip viena moteris, kuri prieš šventes atėjo išpažinties ir nuodėmklausiu pasakė: „Kovodama už moterų teises Bažnyčioje esu užgavusi ar įžeidusi kai kuriuos asmenis. Labai gailiuosi.“ Kunigas atsiliepė: „Jūsų pastangos bergėdžios, nes moterys niekad neiškils Bažnyčioje. Už atgailą sukalbėkite vieną Šveika, Marija.“ (Čia verta pridėti, kad Loreto litaniijoje Marija vadinama „Karaliene patriarchų, pranašų, apaštalu...“)

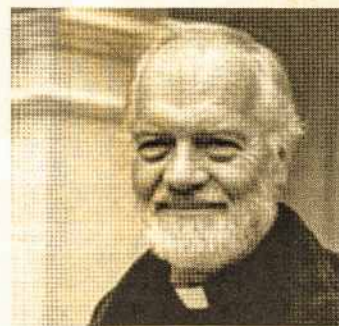
Kadangi šių laikų žmonės neturėjo progos asmeniškai pažinti Šventojo Rašto moterų, tenka imtis priemonių supažindinti su tomis, kurios savo sprendimais paveikė tolesnę išganymo istoriją - Dievo dalyvavimą žmonijos kelionėje.

Mūsų šeimoje labai gerai pažįstama buvo Senojo Testamento Ruta (Rūta), kuriai skirta visa nedidelė ST knyga. Mat mūsų motinos vestuviniame žiede buvo įrašas: „Rūtos 1, 16.“ Toje Rutos knygos eilutėje sakoma: „Kur eisi tu, tenai eisiu ir aš, kur būsi tu, tenai būsiu ir aš! Tavo tauta bus mano tauta, o tavo Dievas bus mano Dievas!“ Biblinė Ruta buvo kitatautė kitatikė, o dėl savo meilės glaudžioje izraelitų visuomenėje tapo karaliaus Dovydo močiute.

Skautų stovykloje 15-16 metų skautės dalyvavo susitelkimo popietėje. Stovyklautojų būreliams buvo paduotos Šventojo Rašto ištraukos apie septynias įžymias moteris ir skirtas uždavinys - perskaityti pasakojimą, dideliame popieriaus lape užrašyti vardą, nupiešti simbolinį atvaizdą, parinkti joms atsiskleidusią dorybę, būdo ar elgesio bruožą ir jį plakate parašyti, paskui suvaidinti pasirinktą ištraukos vaizdelį.

Po valandos visos susirinko pušyne. Prie plakatų, atremtų į medelius, buvo padėtas indas su skirtingu vilnioniu siūleliu kiekvienai žymiai Šv. Rašto moteriai. Būreliai vienas po kito inscenizavo ištrauką ir keliais žodžiais apibūdino asmenį. Po septynių apžvalgų ir vaidinimėlių kiekviena skautė gavo po žiogelį spalvotam siūlui įverti, nes teko laisvai pasirinkti, kurios moters savybę norėtų turėti ar savo gyvenime puoselėti. Dauguma pasirinko po kelis siūlelius ir juos prisisėgė prie uniformos. Visoms tai buvo pirma akivaizdi pažintis su moterimis, kurių pasigedo šio straipsnelio pradžioje minima keturmetė.

Nebeatsimenu visų septynių tos popietės moterų, tačiau parinktos buvo plačiau aprašytosios, kad nereikėtų daug išvedžioti ar aiškinti. Iš Senojo Testamento labiau žinomos Debora

Antanas Saulaitis SJ.

(Teisėjų knygos 4 ir 5 skyriai), Estera (yra ir tokia ST knyga), Hagara (Pradžios kn. 16, 1-16) - musulmonai save kildina iš jos ir Abraomo pirmagimio Išmaelio, Ona (Hana) iš Pirmosios Samuelio kn. 1 ir 2 sk., Judita (visa knyga), Rebeka (Pradžios kn. 24, 15-67) - dėl svetingumo pakeleiviui tapo Izaoko žmona, Zuzana (Danielio kn. 13, 1-64). Neužmirštame priminti, kad, kiek galima spręsti iš Raštų, Estera ir Judita gal netgi už Barbarą Radvilaitę buvo gražesnės.

Naujajame Testamente gausu ir vardais vadinamų, ir netiesiogiai minimų moterų. Aišku, Elzbieta (Lk 1, 5-25, 39-80), Jėzaus motina Marija, Morta ir jos sesuo Marija (Lk 10, 38-42; Jono 11), samarietė (Jn 4, 5-42), Marija Magdaliėtė (Jn 20, 1-18) - pirmoji Prisikėlimo liudytoja, Marija Kleopienė (Lk 24, 1-11) - drauge su vyru sutikusi prisikėlusį Jėzų kelyje į Emausą, Lidija (Apd 16, 14-15) - pirmoji Kristų įtikėjusioji Europoje.

Žinoma, reikėtų paminėti apskritai pirmąją Šv. Rašte minimą moterį - Ievą (Eva). Jeigu be išankstinių nuostatų skaitome Pradžios knygos 3 skyrių, čia kaip vaikų pasakose matome veikiant kalbantį žaltį, vyrą ir moterį. Niekas nieko negundo, tik paprastai suvalgo vaisių (spėtina, kad ne obuolį, o dabartinio Irako žemėje augantį granatą). Jau gerokai po Naujojo Testamento laikų pradėta segti Ievai vargšo Adomo (ir visų bestuburių vyrų) gundymą nusidėti Dievo įsakymui, pamaldžiuose krikščionių raštuose apskritai į moteris įtariai žvelgti ir taip su jomis be pagrindo elgtis.

Tai nėra vien krikščionių skaudus paveldas. 2008-ųjų gruodį vienoje šalyje pagal vietinės kultūros paprotį akmenimis užmušė 13-metę mergaitę, nes jina buvo kelių vyrų išprievartauta - panašiai būtų nutikę moteriai, kurią Jėzus išgelbėjo (Jn 8, 3-11). Nei vienu, nei kitu atveju nekalbama apie dorovei nusikaltusius vyrus...

Pavasario laikas teikia gerą progą įsijausti į drąsių žmonių - ir vyrų, ir moterų - vaidmenį išganymo istorijoje, o tebesitęsiantys Šv. Pauliaus metai - geriau susipažinti su jo laiškuose (ir Apaštalu darbų knygoje) minimomis bendradarbėmis, net apaštalėmis.

Nuotraukos autorius Kzstutis

Vanagas/BFL

© Baltijos fotografijos linija

„Artuma“

BALTIJOS KELIO REIKŠMĖ PRANOKSTA LŪKESČIUS

*Prie jūros miega sesės trys
Jas slepia pančiai, nevilts
Klajoja lyg elgeta pajūriu
Dvasia tautų garbės*

*Bet varpas likimo nuaidi vėl
Ir jūra šiaušia bangas
Trys sesės iš miego kyla jau
Apginti savo garbės.*

*Bunda jau Baltija, bunda jau Baltija,
Lietuva, Latvija, Estija!*

Minime itin svarbaus įvykio - Baltijos Kelio dvidešimtmetį. Ši trijų Baltijos tautų: estų, latvių ir lietuvių demonstracija 600 km ilgio gyva žmonių grandine sujungusi tris sostines Taliną, Rygą ir Vilnių politinė, teisine, pilietine ir istorine reikšme toli pranoko organizatorių lūkesčius.

Estų Rahvarinne, latvių Latvijas Tautas Fronte ir Lietuvos Sąjūdžio iniciatyva 1989 m. buvo sumanyta tokiu būdu paminėti Stalino-Hitlerio suokalbčio 50-ąsias metines.

Didžiausias XX amžiaus nusikaltimas

1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvos Kremliuje per šešias valandas trukusį posėdį buvo naujaip sukarpytas Rytų Europos žemėlapis ir suplanuota Antrojo pasaulinio karo (toliau APK) pradžia. Rusų rašytojas V.Suvorov teigia, kad „Stalinas Molotovo ranka pasirašė pakta apie APK pradžia.“ („Sviatoje dielo3 - 46 p.). Hitleris, ryšio priemonėmis derinęs kiekvieną dokumento sakinį, pakta pasirašė Ribentropo ranka. Tad nereikėtų menkinti diktatorių vaidmens šiame didžiausiam XX amžiaus nusikaltime. Molotovas ir Ribentropas buvo tik paklusnūs diktatorių valios vykdytojai. Jau seniai pribrendo laikas vadinti daiktus tikraisiais vardais. Paskelbtoji SSRS ir Vokietijos nepuolimo sutartis buvo tik iškaba, slepianti tikrajį tikslą - pasidalinti ir užgrobti Rytų Europos nepriklausomų valstybių žemes. Sovietų režimas ilgą laiką kategoriškai neigė buvus slaptuosius protokolus. Šis įžūlus ilgalaikis neigimas vertintinas kaip sovietų valdžios netiesioginis prisipažinimas padariusi itin sunkių karo ir genocido nusikaltimų, pavyzdžiui, Suomijos, Lenkijos užpuolimas, Estijos, Latvijos Lietuvos Respublikų okupacija ir aneksija.

Tarptautinio Tribunolo pareiga ištaisyti klaidą

Rugsėjo 23-čioji akivaizdžiai parodė, kad totalitariniai režimai siekdami imperinių tikslų vienija pastangas. Suplanavus APK, tariamieji ideologiniai skirtumai tarp komunizmo-socializmo ir nacionalsocializmo išnyko, nesutrukdydami nei agresijos, nei genocido planų vykdymo. Gausi rašliava apie „šviesų žmonijos rytojų komunizme“, kaip ir apie antžmogų (vok.Uebermensch) teroru mėgintą kurti „Naująją Europą“ pavirto bankrutavusių utopijų makulatūra. Visų šalių pilietinė visuomenė šio fakto neturėtų pamiršti.

S-H suokalbčio pasekmė yra ir Niurnbergo tribunolas, pasmerkęs tik vieno kaltininko - nacionalsocializmo nusikaltimus. Tai galima suprasti, bet vargu bau pateisinti. Juk vienas nusikaltėlis teisė kita. „Baltijos Kelias“ įsakmiai primena, kad turėtų būti vienijamos ir aktyvinamos pastangos, atkuriant teisingumą tarptautiniu mastu. Justitia est fundamentum regnorum - teisingumas yra valstybių pagrindas, bet šis dėsnis gerbiamas tik demokratinėse šalyse. Turime progą pelnytai pasidžiaugti, nors pastangų demokratijai ir teisingumui stiprinti niekada nebūna per daug.

Lėmė pilietinė savimonė ir sovietų ekonomikos bejėgiškumas

Pilietiškumo šuoras prieš dvidešimtį metų buvo entuziastingas ir puoselėjantis dideles viltis. Tai buvo akivaizdus Sąjūdžio pastangų vaisius. Tuometinė pilietinė visuomenė nebuvo pamiršusi Pirmosios Lietuvos Respublikos pasiekimų, nors didžiumą gyventojų sudarė jau okupacijos metais augusios ir

Ištrauka iš spaudai ruošiamos knygos

“TIKRO LIETUVIO IEŠKOJIMAS”

(Tešyns)

Filomena Taunytė

AUTORE PASIEKIA DŽIUGI ŽINIA

„Išjunkite televizorių. Turėsime už ką balsuoti. Susikūrė „Nupuolusių prikėlimo partija“ - vieną rytą pranešė seno mano draugo Jono Pipynės balsas.

...Ponas Valius Inkstas, respublikos estrados dainininkų ir pramogų verslo tvarkytojas, kalbėjo apie naujos partijos įkūrimą. Žadėjo permainas ir visiems vienodą teisingumą. Žadėjo, kad ministerijoms vadovaus specialistai: gydytojai - gydymui, kariškiai - kariškiams, gamtos apsaugai skiriantis beržą nuo dilgėlės, žemės ūkiui pieną nuo kefyro, švietimui - tradicinės lytinės orientacijos mokytojai.

... Užliejo (sugžusi) sąjūdžio laikų patriotizmo banga.

... Spaudos dejonės, kad susikūręs „Prikėlimas“ dar neturi vizijos ir veiklos programos, pažadino norą padėti, nes mes „burokai“ turime daugybę vizijų, bei visokias veiklų programų. Be to visų mūsų kelti nereikės. Daugelis nesame nei įklimpė, nei nugarmėję.

... Kas bus, - galvojau - jeigu politinių partijų vadai su pirmaisiais savų partijų dešimtukais, giminėmis bei pačiomis besikeldami (arba keliami prievarta) pradės nuodėmes išpažinti, už jas gailėtis ir prizadės atsilyginti nuskriaustiesiems.

Kaip ir iš ko atsilygins, jeigu turta padovanoti, perdovanoti ar registruoti žmonių, uošvielių, giminaičių vardais. Be to yra įstatymas, apie nuosavybės šventumą ir neliečiamumą. Pradės rėkti, nenorinčios prisikelti atgailaujančių pačios ir mylimosios.

brendusios kartos. Tuomet daugeliui tėvynainių reikėjo apsispręsti - o kas toliau? „Baltijos Kelias“ visam pasauliui patvirtino: Buvome, Esame ir Būsime! Nepriklausomybė - tai tik laiko klausimas. Lems entuziazmas, pasitikėjimas ne tik savo jėgomis, bet ir diplomatine bei moraline parama iš užsienio.

Tai buvo tautos pasiryžimo išbandymas. Pusę amžiaus trukusi okupacija neišrovė pilietinės savimonės daigų, nors Kremliaus pastangos sukurti sovietinį mankurta buvo itin intensyvos ir visapusiškos. Pilietiškumą stiprino Laisvės kovų dešimtmetis, ilgam sustabdęs masinę Lietuvos kolonizaciją. Sovietų komandinės ekonomikos bejėgiškumas, chroniškas prekių trūkumas, tuo pačiu metu propagandai būgnijant apie nesiliaujančius laimėjimus visuose baruose, raginte ragino savo namuose tvarkytis patiems.

Mus turi išgirsti ir Maskva ir Pasaulis

Prieš 20 metų ėjau Lietuvos Sąjūdžio Jonavos tarybos pirmininko pareigas, o taip pat buvau Sąjūdžio Seimo ir tarybos narys. Gavome užduotį - „Baltijos Kelio“ grandinėje už Ukmergės

Norinčios keltis kartu su besikeliančiais sutuoktiniais, nežinos kuo prisikėlimo metu rengtis, kur daryti prisikėlimui tinkantį makiažą. Ponios užvers užsakymais Juozuką, o atgimstantys valdžios nusidėjėliai reikalau egzorcistų ir geresnio kalėjimo atgailaujantiems. Papildomos išlaidos sunkia našta užgrius mokesčių mokėtojų pečius.

Jeigu pradedtų masinis, dabar mus valdančių prisikėlimas doram gyvenimui, prireiktų ne tik psichologų ir egzorcistų, bet ir papildomų kalėjimų, atgailavimui skirtų vietų, vantų nusiplakimui, o kai kam net seks parduotuvėse parduodamų seksomazochistinių žaislų. Patys nepirks. Reikalau, kad tauta nupirkut. Paverkę ir pilnai neapsivalę (gydantis reikalingos pertraukos) jie vėl lįs balotiruotis ir prisiims atsakomybę. Jų liesti bent iki rinkimų nereikėtų.

Ponui Valiui Inkstui, (kuris iki šiol pats vartosi turtuose, kaip inkstas taukuose) pirmaisiai reikia prikelti savuosius. - galvojau. - Jis su gauta valdžia ir užgriuvusiomis problemomis vienas nesudoruos, nebent senovės romėnų pavyzdžiu sudarytų triumviratą. Jeigu „Prikėlimui“ pavyktų susitaikyti su ponu Šeriu Ėnu ir pritraukti prie savo partijos veiklos ponį Kazlę Slauskę, triumviratas būtų patrauklus „burokinei“ Lietuvai. Jauni, visi su aukštaisiais, pažinę gyvenimo sunkumus, matę vargo, bet jau praturtę. Toks trejetas simbolizuotų tikėjimą, viltį ir meilę. Ponas Šeris Ėnas visapusiškai iširtas kuomet balotiravosi į prezidento postą...

(Bus daugiau)

užimti 4 km ilgio ruožą. Pirmą mūsų kauniečiai - jiems teko 20 km. Skubame, keliuose kamščiai... Organizatoriai nesitikėjo tokio entuziazmo. Lėktuvai žemai skridami barsto gėles. Atvyksta tiesiai iš Vilniaus jonavičių rinktas parlamentaras Gediminas Ilginas. Per radiją pasigirsta Vytauto Landsbergio balsas, raginantis visus, kurie pateko į kamščius, sustoti, išlipti iš automobilių ir susiimti rankomis...

Citata iš dienoraščio: „Dieve Didysis, kiek nedaug mums reikia - savo žemėje būti laisviems! Tik dabar pajuntu šios akcijos didingumą ir reikšmę (...) Tai mūsų taikus riksmas. Mus turi išgirsti ir Maskva ir Pasaulis! Čia ne melas ir ne apgaulė! Čia ne varu varomi susirinko, o tie, kurie iš tiesų jaučia šventą pilietinę pareigą. Buvome pardavinėjami ir mainomi, buvome terorizuojami, tremiami ir žudomi. Bet esame gyvi viltimi ir tikime, kad Nepriklausomybė gali ir turi būti atgauta.

Pasigirsta Himno garsai - stebiuosi kaip lengva ir džiugu mums giedoti „Tautišką giesmę“. Jonavos parapjontas klebonas mons.V.Franckietis pašventina jonavičių atvežtą ir pastatytą kryžių. Choristai gieda „Lietuva brangi“ ir „Marija, Marija.“

Edmundas Simanaitis

Lietuvių kilmės užsieniečių vaikams ir vaikaičiams skiriama 100 vietų Lietuvos aukštosiose mokyklose

Švietimo ir mokslo ministerija skatindama, kad užsienyje gyvenantys lietuviai ir jų palikuonys išlaikytų ryšį su istorine tėvyne, kultūra bei kalba, remia jų studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose. Išeivų ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai bei provaikaičiai galės pretenduoti užimti valstybės finansuojamą I pakopos ar vientisųjų studijų vietą pasirinktoje Lietuvos aukštojoje mokykloje. Jiems skiriama 50 studijų vietų universitetuose ir 50 kolegijose.

Tai numatoma švietimo ir mokslo ministro Gintaro Steponavičiaus pasirašytame įsakyme „Dėl asmenų, įgijusių išsilavinimą užsienio šalių

institucijose, išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikaičių, provaikaičių, 2009 metais priimamų į valstybės finansuojamas studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose, studijų vietų skaičiaus“.

Lietuvių kilmės užsieniečiai bei išeivų vaikai į aukštąsias mokyklas bus priimami konkurso būdu. Balai studijų krepšeliui gauti bus skaičiuojami pagal Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiuju eilės sudarymo 2009 metais tvarkos aprašą, kaip ir Lietuvos mokyklas baigusiemis abiturientams, tačiau lietuvių kilmės užsieniečiai dėl teisės gauti studijų krepšelį konkursuos tik tarpusavyje.

Bernardinai.lt

Pamąstymas apie dabartinę tautos situaciją

Akivaizdu, kad didelė dalis mūsų rinkėjų prieš Seimo ir prezidento rinkimus tarsi pasigauna naujų iliuzijų užkrata. entuziastingai balsuojama už paskubom prieš rinkimus susibėgusių naujųjų rėksnių partiją (pvz. avantūristinę „Darbo partiją“ ar juokdariusį „Tautos prisikėlimo“). Greitai tenka skaudžiai nusivilti, nes paaiškėja kas yra kas. Tauta lyg vaikas naujuoju žaislu nusivilia naujai išrinktaisiais iškilusios lyg muilo burbulas partijos atstovais. Tai liudija vaikiškai primityvų visuomenės politinį nebrandumą. Tai trunka jau dvidešimt metų.

Neįtikėtina, kad ta pati tauta prieš 20 metų pirmoji pradėjo griauti sovietų „blogio imperiją“. Reiškia, okupacija ne visur morališkai suluošino. Nedaug kas suvokia, kad dabar svarbiausias visuomenės strateginis tikslas - nusimesti biurokratinę gryną.

Mūsų seimai, prezidentai, vyriausybės atstovai ne tautai, o biurokratiniam klanui. Todėl nesiryžta spęsti tautai opių problemų: mirties baismės grąžinimo, abortų uždraudimo, biurokratų skaičiaus sumažinimo, šauktinių kariuomenės grąžinimo, teismų reformos, pilietinio patriotinio ugdymo sustiprinimo mokyklose.

Būtina smarkiai sugriežtinti baumes nusikaltėliams, kad nebūtų po 5-9 kartus teistų laisvėje. Uždrausti užsieniečiams darbininkams kviešti čia šeimais, nes taip prasidės Lietuvos kolonizavimas. Nutraukti valstybinį partijų finansavimą, nes jos nepateisino visuomenės lūkesčių. Uždrausti užsieniečiams supirkinėti Lietuvoje žemes (po 2011 metų ES piliečiai tokią teisę turės). Nepripažinti Strasburo teismų viršenybės (jie save demaskavo skandalingais buvusių kagėbistų gynimais) (Lietuva, Latvija turi mokėti jiems didžiules sumas už pralaimėtą bylas). Demaskuoti ES kaip moterų slapto prostitucinės vergovės toleruotoją (ES neužkerta tam kelio), kaip krikščioniškų vertybių niekintoją (isteriška remia ir aukština seksualines mažumas, nepaiso neigiamos popiežiaus ir Bažnyčios nuomonės, ko ne visuotino visuomenės protesto).

Jungtinė Karalystė pareiškė, kad peržiūrės savo santykius su ES, jų mažinimo, silpninimo prasme. Lietuvai

vertėtų paremti britų iniciatyvą, pasekti jų pavyzdžiu.

Estai mūsų padėtyje visa tai įvykdytų. Bet mūsų baudžiauninkiškos mąstysenos seimai, vyriausybės, prezidentai vargu baus, nes paniškai bijo pono bruselinio Kremliaus (Viliaus Bražono išsireiškimas).

Dalis rinkėjų sieja dideles viltis su naująja prezidente. Apie pusę gyventojų, jiems priklauso ir šių eilučių autorius, į jos kandidatūrą žiūrėjo skeptiškai ir balsuoti nejo.

Panašu, kad mūsų skeptiškas požiūris turėjo pagrindą, nes pirmieji prezidentės veiklos žingsniai jau kelia abejonių. Jos pareiga deramai atstovauti tautai užsienyje. Viešint prezidentei Švedijoje, jai nediplomatiškai, nekorektiškai buvo pareikštas priekaištas dėl Seimo priimto, jos pasirašyto įstatymo, apsaugančio paauglius nuo seksualinių mažumų propagandos. Anot švedų, tai draudimas, primenęs nacių (?) draudimus.

Vieną pirmųjų savo intervių kaip prezidentė D. Grybauskaitė davė Rusijos laikraščiui „Delovoj Peterburg“. Rusijos žurnalistas pateikė provokacinį klausimą - teiginį apie tai, kad „didžiausia Baltijos šalių klaida buvusi pasitraukimas iš Sovietų Sąjungos, nes ši „per krizę maitintų“ Lietuvą“. Prezidentė lengvabūdiškai atsakė: „Labai idomi nuomonė. Tikiuosi, kad tai pokštas“. Tik tiek apie mūsų dramatišką 1940-1990 m. okupacijos istoriją.

Užsienio reikalų ministras V. Užackas slapta apdovanojo Rusijos šnipelį Tūkstantmečio žvaigžde. Prezidentė neprieštaravo.

Ji pakietė tik vieną ministrą. „Ministrai nėra šaunūs, bet bent jau nevagia“, - išpoškino ji. Nejaugi vientik to, kad nevagia, užtenka? Reiškia, ministras gali būti nevykėlis, svarbu, kad nevagia.

Ir vis dėlto didžiausias išbandymas mūsų laukia po pusės metų, kai neteksime mūsų energetikos atominės širdies - Ignalinos atominės elektrinės. Ženkliai pabrangės ne tik elektros energija, bet ir viskas. Tai dar labiau pagilins mūsų krizę. Šalyje gali kilti neramumai. Europos Sąjungos,

Įvairenybės iš Lietuvos

Marijampoliečiai - Baltijos kelyje po 20 metų

Visai šaliai skambiai minint taikios pilietinės akcijos - Baltijos kelio - 20-metį, minėjimo renginiuose aktyviai dalyvavo ir marijampoliečiai. 35 žmonės ne tik iš Marijampolės miesto, bet ir iš Igliaukos miestelio, Pamargių kaimo savivaldybės parūpintu autobusu sekma dienį, rugpjūčio 23 d., pasiekė sostinę Vilnių. Čia dalyvavo šventose Mišiose Katedroje, pabuvojo prie Valdovų rūmų, aplankė šią vasarą atidengtą dr. V. Kudirkos paminklą. 14 val. Nepriklausomybės aikštėje visi kartu dalyvavo šiai progai skirtame mitinge, kurio metu vyko iškilminga trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremonija, sutiko iš Latvijos sostinės Rygos atvežtą Baltijos Asamblėjos degelą. Vėliau Seimo parodų galerijoje Lietuvos atstovams buvo įteikti Baltijos Asamblėjos medaliai už nuopelnus

1989 metais organizuojant Baltijos kelią. Toks medalis buvo įteiktas ir marijampoliečiui Pauliui Uleckui, šiuo metu einančiam Vyriausybės atstovo Marijampolės apskrityje pareigas.

Dar vėliau Marijampolės savivaldybės delegacija prisijungė prie Baltijos kelio atkarpos palei automagistralę „Via Baltica“ susirinkusių tautiečių. Tuo pačiu autobusu Marijampolės atstovai buvo nuvežti į Vilniaus - Ukmergės kelio 64.3 km atkarpa, kur jų laukė skrautas lauzas. Į šią vietą, kur būtent prieš 20 metų Baltijos kelio grandinėje stovėjo marijampoliečiai, jaunuolių motociklinukų ekipažas atvežė simbolinę ugnį. Ja buvo pridegtas lauzas, uždegtos rankos žvakelės. 19 val. kartu su šalia sustojusia negausia Kazlų Rūdos savivaldybės žmonių grupele marijampoliečiai, iškėlę savo savivaldybės vėliavą, susikibo rankomis lygiai taip pat, kaip tai darė prieš 20 metų. Šio įvykio dalyviai teigia, kad nuotaika buvo pakylėta ir tuo metu visi jautė tą patį vienybės ir geranoriškumo jausmą kaip ir 1989-aisiais. Žmonės vieni kitus sveikino, signalizavo iš automobilių. **Aurelija Baniulaitienė**

Skęstanti „Sodra“ pati neišplauks

Pasaulinė ekonominė krizė parodė, kad jau seniai gyvename (Lietuvoje) ne pagal savo galimybes, todėl socialinės apsaugos sistema grėsmingai artėja prie bankroto ribos. Vėluojančios išmokos bedarbiams, mažinamos pensijos, motinystės išmokos rodo desparatišką Vyriausybės bandymą bent jau pristabdyti didėjančią daugia kaip milijardo litų „Sodros“ deficitą. Daugelis specialistų neabejoja, kad teks kreiptis į Tarptautinį valiutos fondą (TVF).

Bedarbiams - nerimo savaitės

Tik rugpjūtį darbo biržoms pervesti už birželį skirti 23 mln. Lt. Pasak Lietuvos darbo biržos atstovės spaudai Birutės Balynienės, sunkiausia - didmiesčių darbo biržoms. „Ten daugiausia bedarbių, todėl joms reikia daugiau lėšų, - sakė ji. - Pašalpos biržose vidutiniškai vėlavo 2-3 savaites.“ Atsiskaičius su bedarbiais už birželį, rūpesčiai niekur nedings. „Rudenį gali plūstelėti dar daugiau darbo ieškančių žmonių, nes prognozuojama įmonių bankrotų banga“.

Niūros prognozės

Metų pradžioje nedarbo išmokas reikėjo skirti 33 tūkst., balandį - 69 tūkst., o birželį - 81 tūkst. žmonių. Per savaitę vidutiniškai padaugėja 3 tūkst. naujų bedarbio pašalpų gavėjų. Šiuo metu Lietuvoje nedarbo lygis - 9.7 proc. Lietuvos bankas neseniai prognozavo, kad

Teks nusilenkti valiutos fondui?

Nesiimant sisteminių pertvarkymų ir mažėjančios mokesčių, tenka nuolat ieškoti, iš kur gauti pinigų „Sodrai“. Dabartiniu metu vieninteliis kelias - skolinis. Vyriausybė dažnai deklaruoja, kad reikia bandyti apsieiti be TVF paskolos, mat ši organizacija paskolas suteikia tik tada, jei remiamos valstybės įsipareigoja mažinti socialinę paramą, karpyti viešąsias išlaidas.

Tačiau Seimo narys, buvęs finansų ministras Algirdas Butkevičius, visada buvo priešingos nuomonės. „Jei būtume kreipęsi į TVF ir Europos Komisija anksčiau, gautume paskolą už 3-3.5 proc. palūkanų, o dabar manau, kad gali tekti mokėti 6 proc. Delsimas ir bandymas kapstyti patiems akivaizdžiai nedavė naudos, tik praradome laiką, pabloginome skolinimosi reitingus“, aiškino jis. Parlamentaras spėja, kad Vyriausybei į TVF vis dėlto teks kreiptis. „Greičiausiai tai įvyks spalį, - svarstė A. Butkevičius. - Tik tada jau bus kitokios, griežtesnės sąlygos ir palūkanos, nes padėtis bus dar blogesnė.“

Valdžia dar turi vilčių

Naujas socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas mano, kad į TVF kreiptis dar neverta. „Atmetame bet kokias abejones. Situacija yra valdoma, visi įsipareigojimai socialinėms grupėms vykdomi „Sodros“ biudžeto problemos tikrai bus išspęstos, - tvirtino jis. - Tai tik laiko klausimas. Juk visos institucijos tam ir dirba, kad išvestų šalį iš ekonominio sunkmečio. Nors šiuo metu „Sodros“ biudžeto situacija yra sudėtinga ir vargu, ar galima tikėtis, kad ji artimiausiu metu gerės, tačiau neabejoju, jog visos problemos tikrai bus išspęstos.“

Valstiečių laikraštis

Algimantas Lelešius

Ligija Žilevičienė

Vaižganto premija - Filomenai Taunytei

Praejusiu metų literatūrinė Vaižganto premija buvo skirta gydytojai, žurnalistei Filomenai Taunytei už knygą „Kiek sveria siela“.

Tai jau ketvirtoji „Tyto alba“ leidyklos išleista F.Taunytės knyga. Anksčiau išleistos knygos „9/10 laimės“, „Laimingas senelių gyvenimas“, „7 nuodėmės ir 12 ligų“ beveik nuolat yra perkamiausių knygų dešimtuoke, kai kurias leidyklai teko leisti pakartotinai. Vienus skaitytojus domina noriai daktarės dalijami patarimai kaip išvengti daugelio ligų ir kaip susirgus gydytis be brangių vaistų, kurie ne tik gydo, bet ir kenkia. Kitus žavi tai, kaip autorė, neieškodama žodžių kišenėje ir jų nedailindama, pasitelkdama humora, ironiją ir sarkazmą, atvirai kalba apie mūsų visuomenėje, mūsų valstybėje itin suvėjęsias blygybes.

Knygoje „Kiek sveria siela“ taip pat gausu patarimų kaip gydyti kūno negalias. Autorė aprašo, kaip patiems pasigaminti neįprastų, tačiau išsamiais paaškinimais ir patirtimi pagrįstų, gydomųjų tepalų, antpilų, arbatų. Tačiau pastarojoje gydytojos knygoje daugiausia kalbama apie sielos ligas: gobšumą, savanaudiškumą, nesąžiningumą, tik savo interesų paisyimą, pasileidimą, apie tas blygybes, kurios neleidžia ramiai gyventi ne tik autorei, bet ir mums. Taikliau už žurnalistą Juozą Šiupšinską, pristaciųsį F.Taunytės knygą „Kiek sveria siela“

Vaižganto premijos skyrimo komisijai, nepasakys: „Ji pina pyne apie šiandieną ir vakardieną, apie išgyvenimą, užgyvenimą, prasigvyvenimą, nusigvyvenimą, apie gyvenimo šviesį ir tamsį“.

- Gerbiama daktare, sveikiname Jus gavus Vaižganto premiją. Žinau, kad Jūs didžiai gerbiate Vaižgantą, tad tikriausiai malonu ir jo vardo premiją gauti?

- Tai pats humaniškiausias Lietuvos rašytojas ir pats padoriausias kunigas. Aš niekada neužmiršiu jo posakio, kurį jis pasakė netrukus prieš paliekant šią žemę. Jis pasakė taip: „Visą gyvenimą norėjau laimės kitiems, o pats laimingas tapau“. Iš tiesų šitas vienišas žmogus, nešdamas sunkią dvasininko našta, buvo laimingas. Visą laiką buvo tarp žmonių, suprato ir žmogiškos meilės didybę, ir sunkios gyvenimo naštos nešimą. Jis niekada nedejavo, kad jam sunku būti kunigu, nei jį slėgė labai tai, kad negalėjo dalinti meilės moteriai. Nors tą meilę moteriai turėjo didelę, bet jis niekada neišdavė savo kunigystės įsipareigojimų. Ar tie įsipareigojimai yra teisingi, ar neteisingi, tai mano nuomonė šiek tiek skirtinga. Man atrodo, kad pravoslavai elgiasi daug teisingiau, leisdami savo šventikams vieną kartą vesti. Na, bet Vaižgantas pasirinko

dr. Filomena Taunyte

tą gyvenimo kelią, ir jo laikėsi. Jis buvo tas kunigas, apie kurį nebuvo jokių apkalbų, jokių užuominų, kad jis būtų nukrypęs nuo kunigystės. Vaižgantas buvo ir rašytojas, ir labai geras rašytojas, turėjęs būti pakartotinai išleisti visi jo raštai ir knyga apie jį. Vaižgantas buvo ir labai visuomeniškas žmogus, jis buvo labai laukiamas jaunimo susibūrimuose. Jis užsiėmė ir labadarą, bet niekada tuo nesididžiavo. Ant Vaižganto durų dažnai kabodavo toks raštelis tiems, kurie atėdavo prašyti paramos: „Dar negavau atlyginimo, prašom nesikreipti, pinigų neturiu.“ Žinoma, kad man malonu, jog paskirta būtent tokio žmogaus vardo premija.

- Ar galite pasakyti, kad Jūs esate laiminga?

- Man atrodo, kad dabar aš gyvenu pačias geriausias savo dienas. Jaunystė mano buvo labai sunki, šeimyninės laimės, kur aš turėčiau kokią tai užnugarį, kur turėčiau kokią labai gerą patirtį, aš neturiu ir niekada neturėjau. Bet aš turiu dukrą, gyvenu kartu su dukros šeima, turiu gana daug artimų žmonių, dar esu gydytoja ir mano buvę pacientai manęs neužmiršta, džiaugiuosi jų draugyste. Manęs niekada nevargina pacientai. Aš kažkokiu būdu prisijungiu prie jų bėdos ir nelaimės, o kai prisijungti, tada ir gydymas, ir bendravimas yra visiškai kitoks, daug lengvesnis negu tiems gydytojams, kurie vaizduoja, kad viską žino ir viską gali padaryti. Tokio gydytojo, kuris viską žino ir viską gali išgydyti, atrodo, kad visam pasaulyje nėra. Bet kartu su ligonio, su gydytojo pastangom ir žiniom, galima pasiekti labai gerų rezultatų net ir esant sunkiai ligai ir net visiškai išgydyti.

- Mes bičiuliaujamės jau daugelį metų, tad žinau, jog ne tik visokiems nedoreliams negailite kandžių žodžių, bet ir draugus mėgstate „patraukti per dantį“. Tačiau įdomus dalykas: Jūsų namuose nuolat pilna žmonių, pas Jus galima užėiti ir nepranešus, tiesiog einant pro šalį, ir niekada nepasijusi atėjęs nelaiku. Kiekvienam randate laiko, kiekvieną pavaišinate. Net ir Jūsų šunelis Trolis kiekvieną atėjusįjį džiaugsmingai sutikdavo...

(Bus daugiau)

Iš Australijos lietuvių istorijos...

(Tęsinys)

Balto marmuro lentoje su auksinėmis raidėmis įrašyti žodžiai patenkino dirbusius ir aukotojus vietos lietuvius:

**“TĖVYNEI PRISIMINTI
TĖVŲ KALBAI IR PAPIROČLAMS
PALAIKYTI, ŠIE NAMAI GEELONG
LIETUVIŲ AUKOMIS PASTATYTI IR
J.E. VYSK. V. BRIZGIO 15.3.1959
PAŠVENTINTI”**

Sulaukus savų patalpų atsirado kiti rūpesčiai ir darbai. Kūrėsi lietuviškos organizacijos, lyg grybai po lietaus. Reikėjo namų inventorių supirkti, spintas padaryti, o krepšinio aikštė pasirodė būtina. Vėliau pasidarė labai naudinga mašinų pasistatymui parengimų metu. Galbūt tuo metu svarbiausias ir maloniausias reiškinys, tai Dr. V. Kudirkos Savaitgalio Mokyklėlė su keturiais skyriais. Ją lankė 45 mokiniai, o vėliau kurų laiką veikė ir Lituanistiniai kursai. Nei nepajutome, kaip praslinko pirmas dešimtmetis. Europoje vis dar siautė šaltasis karas, o mūsų dauguma skubėjome priimti Australijos pilietybę, užsitikrinti saugesnę ateitį.

Dauguma Šiaurės Geelongo lietuvių įsikūrė pakankamai gerai ir prasidėjo organizacijų ruošiami baliai kiekviena mėnesį. Moterys turėjo progos pasirodyti su balinėmis suknelėmis, besilinksminant nepajutome, kaip praslinko dešimtmetis, pasikeitė savivaldybės įstatymai, pravedė kanalizacijas, gatves ir priaugo mūsų atžalynas.

Lietuvių Namai Šiaurės Geelonge

Parengė Juozas Gailius

Praslinkus naujakurstei Geelonge priaugo atžalynas. Čia jauni šokėjai. Kairėje su akordeonu Mečys Kymantas, tai Geelongo kultūrinio gyvenimo deimantukas turėjęs labai talentingas ir darbsčias rankas lietuviybės puoselėjimui. Dešinėje mokytoja B. Jomantienė.

Atėjo laikas Lietuvių Namus didinti ir prijungti kanalizaciją. Apylinkės valdyba sušaukė visuotinę susirinkimą su pasiūlymų projektais. Buvo pateikti trys pasiūlymai. Priimtas Juozo Gailiaus planas, kaip statyti ir lėšas sutelkti, prisilaikant anksčiau sudarytų Sąjungos įstatų.

Užtruko apie geras pusmetis, užregistruoti planus, atsiklausti narių, surinkti pareiškimus ir atsiklausimus dėl paramos. Pagal apskaičiavimus su savo darbininkais būtų kainavę apie \$10,000. Tais laikais buvo vertingas pinigas.

Ruošiant planus buvo nuvalyta tūkstančiai senų plytų, išpilti pamatai, po metų prijungtos kanalizacijos. Darbas ėjo pilnu tempu.

Gerai prisimenu, kaip viename susirinkime susikirto du akademikai, pirmininkaujantis paprašė netrukdyti dirbančių, vienas iš jų užpyko, pakilo su žmonele ir apleido salę. Prasidėjo grupinis organizacimas.

Namų papildinimo pirmininkas J. Gailius su šeima išvažiavo į Europą

šėšių mėnesių atostogoms. Buvo gera proga perimti jau baigiamą papildinimo statybą. Kurį laiką statyba sustojo, bet Lietuvių Namais buvo naudojama visą laiką ir per vykstančią statybą. Sugrįžus J. Gailiui, buvo sušauktas Sąjungos narių padavusių pareiškimus susirinkimas, buvo priimti nauji įstatai ir persiorganizavo į savitarpio pagalbos ir labdaros organizaciją. Surodavo kas metai pelningus balius, išvykas į gamtą, iešmines ir Kalėdų eglutę vaikams. Kadangi buvo šalpos organizacija, tai nario mokestis buvo tik trys doleriai, padavus pareiškimą ir pasizadant laikytis įstatų, kad pinigai nebūtų panaudoti kitam tikslui.

Laikas daro savo. Praslinko virš 30 metų remiant ir padedant kitiems, išdalinta paramos virš \$50,000. Nors Geelongo Lietuvių Sąjunga užsadarė prieš daug metų, bet palikimo pinigai vis dar remia Geelongo jaunimo organizacijas. Praeitais metais po \$300 išdalinta tautinių šokių grupei „Linai“, sportininkų klubui „Vytiš“ ir skautų tautui „Šatrija“.

Sunkių darbų pastatyti Geelongo Lietuvių Namai, supleskėjo 1999 m liepos 23. Tą dieną buvo neįprasto renginio perkrauti elektros tinklai, įkaito laidai ir užsidegė. Tą vakarą pravažiuojančių pastebėti dūmai pro langus. Viskas sudėgė ir tik išliko marmuro lenta su viršminėto užrašu.

Gaisras praėjo su pasirodymais spaudoje ir televizijoje. Tapome padegėliais. Aukos plaukė „Lietuvių Namų atstatymui“.

(Bus daugiau)

POPIETĖ MELBOURNE

M. Augustinienė

Rugpjūčio 23 Socialinės Globos Draugija sukvietė melburniškius ir geelongiškius pasiklausti įspūdžių iš Lietuvos. A. Karazijienė pasveikino susirinkusius ir pakvietė "Gintaro" šokėjus Jessica Rutkauskaitę ir jnr. Martyną Didįjį pasidalinti patirtais įspūdžiais Lietuvos vardo 1000-čio paminėjime. Martynas papasakojo apie kelionės aplankytas vietas, apie varginančias repeticijas... bet viskas buvo pamiršta, kai daugiatūkstantinėje šokių grupėje smagiai sukosi. Šokių grupės vadovė Z. Šukytė paruošė nuotraukų stendą. Tikimės, kad jis kabės Lietuvių Namuose. Galėsime

Robertas Tigani iš Geelongo kuria savo laužą Joninių dienos metu prie Zarasų miestelio ežerų.

pasigrožėti jų nepamirštamomis akimirkomis.

Loreta Čižauskaitė-Tigani vaizdžiai apibūdino šeimos kelionės nuotraukas, kurias per kompiuterį ant didelio ekrano rodė jos vyras Charles. Matėme laimingus vaikų veidus: Alekso, Mirandos ir jaunilio 9-ųjų metų Roberto. Jiems buvo pirma kelionė į tėvelio gimtinę Italiją ir močiutės Danos - Lietuvą. Vaikus pakerėjo sodri žaluma. Robertas Zarasuose paruošė skautišką laužą, kurį leido, prižiūrint broliui skautui, užkurti. Šis įvykis Robertui labai atmintinas. Ne tik vaikams, bet ir tėčiui patiko Lietuva. Vaikai išvermingai laikėsi ilgoje kelionėje...

Pakalbėkime apie sveikatą...

Vyresniems žmonėms tiks tokie Tibeto medicinos rekomenduojami fiziniai pratimai:

1. Gulint ant nugaros, dvidešimt kartų įtraukti ir išpūsti pilvą. Tai daryti tris kartus per dieną. Pratimas pagerina limfinės sistemos veiklą, gydo kepenų, skrandžio ir tulžies negalavimus.

2. Abi rankas vieną ant kitos uždėti ant nuogo pilvo ir sukliki pagal laikrodžio rodyklę iš viršaus žemyn, iš apačios aukštyn, kraipant delnus. Šis pratimas pagerina žarnyno peristaltiką, tuštinamąsi, sustiprina pilvo raumenis. Geriau dirba inkstai, kepenys ir kiti gyvybei palaikyti svarbūs organai.

3. Gulint ant nugaros, lenkti koją, stengiantis kulnu pasiekti sėdynę, paskui staigiai koją ištiesti. Tai daryti pakaitomis abiem kojomis po penkiolika kartų. Šis energingas pratimas išjudina raumenis ir pagerina vidaus liaukų sekreciją, šalina pilvo riebalus.

4. Sėdint ant lovos krašto, pakaitomis kelti kairę ir dešinę koją, kad abiem rankom būtų galima pamasažuoti kojų padus. Pratimas gydo podagrą, sąnarių ligas, reguliuoja širdies plakimą dažnį, gerina savijautą.

5. Sėdint sunertus ant pakuosio pirštus judinti į abi puses po dešimt kartų. Tai pagerina kraujo apytaką sprande bei galvoje ir skysčio judėjimą nugarkaulio smegenyse.

Sporto įspūdžiais pasidalino Ginta Statkutė. Ji paminėjo, kad ne tik Alytuje juos labai maloniai priėmė. Merginos rungėsi dėl sidabro medalio, bet Gintai patyrus rankos traumą rungtynes pralaimėjo. Sporto varžybose dalyvavo įvairių tautybių sportininkų įvairiose sporto šakose. Australijos lietuviai laimėjo du aukso medalius, kuriuos parsivežė sydnėjiešis. Reikia stebėtis, kiek Gintai teko iškentėti sutvarstant chirurgui lūžusią ranką. Jokio nuskausminimo ji negavo. Matyt Lietuvoje žmonės neįsivaizduoja skausmų - nusistebėjo Gintos mama. Ginta apgailestavo, kad jos paruošta CD netiko

aparatai, todėl negalėjo pamatyti vykstančių rungtynių... Choro vadovė Rita Mačiulaitienė pasidžiaugė galėjusi dalyvauti Dainų šventėje, kuri jai buvo pirmoji, nors Lietuvoje lankėsi

...Prie ežero sustojome pasigrožėti...

jau daug kartų. Neišdildomą įspūdį padarė jaunimas dalyvavęs šioje šventėje. Stebėjosi, kad auskarais ir įdomia šukuosena "pasipuošęs" jaunuolis nuoširdžiai dainavo. Jaunimas mėgsta dainuoti, dalyvauti ir mylėti Lietuvą. Ji taip pat paruošė CD atliekamos dainos įrašą, kurį stebėjome iš Dainų šventės. R. Mačiulaitienė perdavė nuoširdžius linkėjimus nuo kunigo E. Arnašiaus, kuris šiuo metu kunigauja Airijoje...

K. Zdaniaus pasakyme vyravo daugiau Lietuvos politinė padėtis. Jis turėjo galimybę pabuvoti atstatomuose Valdovų rūmuose, ne tik viduje bet ir kieme. Jis pasigrožėjo prabanga, kuria įrengta dalis rūmų. Jo manymu, kai galutinai bus užbaigti darbai (bet dar reikia daug investuoti pinigų) rūmus gausiai lankys turistai, svečiai... K. Zdaniaus pirmą kartą, kaip ir daugelis, aplankė Mažąją Lietuvą. Domėjosi istorija. Buvo patenkintas, kad jau nebėra eilių, kad be trukdymo pervažiuome sieną jungiančią Lietuvą su Lenkija... Į pateiktus klausimus, visi pasisakiusieji noriai atsakinėjo.

Australas, Ron, pabuvojęs jau ne kartą Lietuvoje, pasisakydamas pasidžiaugė gražia, prasminga Lietuvos švente, atšventusia savo garbingą 1000-čio vardo paminėjimo šventę.

Dar liko daug neišsakytų įpūdžių dėl laiko stokos, (nes būtų reikėję apsinakvoti Lietuvių Namuose norint visų išklaudyti.)

Dalis Australijos lietuvių grupės Punkso lietuvių užėjoje...

"Viktorijos" šokėjai po koncerto Punkso Lietuvių Kultūros Namuose (27.VI.09)

Buvome pakviesti pasmaguriant skaniais pyragais, šiltais pyragėliais, kuriuos iškepė darbščios Socialinės Globos Draugijos narės. Mes, klausytojai, nuoširdžiai dėkojame šioms šaunioms moterims už suruoštą įdomią popietę. Laukiame naujų susitikimų.

Australijos Lietuvių Fondui aukojo:

\$50 V. Aukštietis (\$960)

Šių atminimui:

a.a Arnio Mucenieko

a.a Alekso Baltučio

a.a Povilo Baltučio

a.a Valės Baltutytės Balnionienės

\$500 D Baltutis (Los Angeles)

a.a Elviros Cleveland atminimui:

Po \$50 J Žalkauskas (\$945),

W & A Fitzwater, Anon, po \$30

A. Cleveland, Anon, Anon, po \$20

A. Vyšniauskas (\$210), L. Žalkauskas

(\$105), E. Middleton, A&G Karazija

(\$345), R&B Fairweather, \$10

D. Lynikas (\$840).

Valdybos vardu dėkoju už aukas.

Audrius Balbata, ALF išdininkas

Aukos "Tėviškės Aidams"

\$100 E. Bartkevičius, po \$50 R. Čėsna,

A. Kaminskas, \$30 S. Tamošaitis, \$20

E. Šilienė, po \$10 Č. Laurinaitienė,

J. Petraitienė.

Maloniai dėkojame už

prenumeratas ir aukas, kurios padeda

laikraščiu gyvuoti.

"Tėviškės Aidų" administracija ir

darbuotojai

9/10 Laimės (apie fizinę ir psichinę sveikatą) gyd. FILOMENA TAUNYTĖ

IMPORTANT NOTICE

**TO ALL MEMBERS OF THE LITHUANIAN CLUB
IN MELBOURNE**

Item 1: Annual General Meeting.

The Lithuanian Club in Melbourne (MLK) will now hold its Annual General Meeting on Sunday 20th September 2009 at 2:00 pm in the Ballroom of the Lithuanian Club. The date has been postponed one week from the previously advertised date Sunday 13th September 2009. All members are strongly encouraged to attend.

Item 2: Call for nominations of candidates for the new MLK Executive Committee.

The current MLK Directors are Andrius Kalade (AK), Rimas Strunga (RS), Gediminas Statkus (GS), Linas Kalade (LK), Jieva Aras (JA).

Four (4) of the five (5) current Directors end their two year term on 20th September 2009 (these are AK, RS, GS, LK).

Three (3) of these Directors have served two consecutive two year terms (AK, RS, GS). The minimum critical number of Directors for The Lithuanian Club in Melbourne to exist is 4-6.

Therefore, nominations for candidates to serve as MLK Directors is now open.

If the required number of MLK Directors is not elected at the 2009 Annual General Meeting, a Special Meeting of all MLK Members will have to be scheduled to decide the future of the Lithuanian Club in Melbourne.

Please complete the attached candidate nomination form for the new MLK Executive Committee by Sunday 20th September 2009 and return it to the current MLK Executive Committee.

Item 3: Lithuanian Club in Melbourne membership subscriptions for 2009/2010

Membership subscription for 2009/2010 is due by 30th September 2009.

This is currently \$35 annually for ordinary members and \$15 for pensioners, the unemployed and full-time students. For new members, the joining fee is \$20 per family.

Subscriptions can be paid:

At TALKA on Saturdays and Sundays.

At the Library in the Club on Sundays.

Via Electronic Funds Transfer (EFT):

To: Lithuanian Credit Society

Commonwealth Bank of Australia

BSB: 063 158 A/C: 1004 6605

Reference: <Your name> 56/01/05 (eg. "Jurgis Smitas 56/01/05")

Members are reminded that the Club's Articles of Association state that: "Any member whose subscription is unpaid for a period of three months after it has become due shall cease to be a member of the Club." This period expires at the end of September. If your subscription is up to date, please disregard this reminder. (Unpaid subscriptions for 2008/2009 will be accepted along with the current one.)

A 2009/2010 MLK membership card will be issued to current members.

Yours faithfully,

The MLK Executive Committee, Lithuanian Club in Melbourne

A. † A. Elvirai Cleveland

mirus reiškiau gilią užuojautą vyrui Pauliui, vaikams, anūkams ir artimiesiems.
Liūdžiu kartu su Jumis.

Alдона Vyšniauskienė

Vietoje gėlių siučių \$20 auką Tautos Fondui.

A. † A. JOANAI BERTAŠIENEI iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jos dukrą Bronę Staugaitienę,
ALF vice-pirmininkę, jos brolių Liudą Bertašių, jų šeimas
ir kartu liūdime.

ALF Valdyba

*Nekviesta ir nelaukta mirtis į Amžinuosius namus išsivedė,
mylimą ilgametės choristės Bronės Staugaitienės, Mamytę*

a.a. Joaną Bartašienę.

Užjaučiame Tave ir Tavo šeimą šią sunkią valandą ir liūdime
kartu su Tavimi.

"Dainos Sambūrio" choristai, dirigentės ir akompanatoriai

Giliai užjaučiame mūsų narį, paskautininką Rimą Skeivį ir jo šeimą,

mirus mamytei Agotai Skeivienei.

Tegul ilsisi Dievo prieglobstyje.

Melbourno Skautininkų Ramovė

A. † A. Joana Bartašienė

1916.V.18 - 2009.VIII.25

Kad ir daug sunkumų pergyvenusi Joanos gyvenime buvo daug ir džiaugsmo. Ji labai mėgo muziką, įpatingai dainavimą. Nuo dvylikos metų giedojo Užvenčio chore ir vėliau lagerio chore. Mėgo skaityti, lietuviškai ir angliškai. Sekė spaudą abiejose kalbose. Išmoko lošti "bridge", kuris tapo jos mėgiamiausiu užsiėmimu. Lietuvybė jai buvo labai svarbi. Visuomet dalyvaudavo mažos Albury-Wodonga bendruomenės minėjimuose ir susibūrimuose su dideliu entuziazmu. Įpatingai džiaugėsi, kai Bronė apsigyveno Melbourne, įsijungė į lietuvišką gyvenimą ir iki šiol jo neapleidžia.

Joana gimė Bumbalų kaime, prie Užvenčio, Žemaitijoje, septinta iš devynių vaikų. Tėvai turėjo mažą ūkį iš kurio išlaikyti didelę šeimą buvo nelengva. Visi vaikai, nuo jaunų dienų turėjo prisidėti prie ūkio darbų. Joanai teko vasarą žąsis ganyti. Nors gyvenimo sąlygos buvo nelengvos jos vaikystės ir jaunystės dienos buvo laimingos ir linksmos beaugant darbščioje tvarkingoje ir gražiai sugyvenančioje šeimoje.

1937-tais metais išteko už Petro Bartašiaus, kuris jau turėjo plytinę ir mažą ūkį. Abu daug dirbo ir neužilgo įsigijo malūną. Ateitis atrodė labai šviesi, įpatingai kai 1941-ais metais gimė dukra Bronė, o už metų sūnus Liudas. Viską pakeitė karas. Per pirmą sovietinę okupaciją Petras jau buvo įrašytas į tremtį - Sibirą bet, perspėtas pažįstamo, sėkmingai pasislėpė. Antrai okupacijai prasidėjus, Joana ir Petras susodino vaikus į ūkinį vežimą. Pakinkę du arklius paliko gimtąjį kraštą, kaip ir tūkstančiai kitų pabaltiečių.

Po karo šeima gyveno tris su puse metų viename kambaryje, Walterdingeno lageryje, Anglų zonoje. Prasidėus emigracijai į Australiją Petras atvyko 1948-ais metais, o už šešių mėnesių ir Joana su vaikais. Įsikūrė Wodongoje. Sunkiai dirbo ir taupė, kad galėtų pradėti ūkininkauti. Išsinuomavo žemės. Nusipirko karvių. Užėjo sausra. Gaisras nudegino visą žolę. Karvės susirgo. Ūkininkavimo sapnas ir visos santaupos išgaravo. Petras, po tokio smūgio, prarado regėjimą ir sveikatą. Joana dešimt metų pasišventusiai jį prižiūrėjo iki jo mirties 1974-ųjų metų.

Miegok saldžiai, Joana.

Brangiai Mamytei

A. † A. Joanai Bartašienei mirus,
nuoširdžiai užjaučiame mūsų mielą pirmininkę,
Bronę Staugaitienę ir jos šeimą ir kartu liūdime.

Melbourno Moterų Socialinės Globos Draugija

A. † A. Joanai Bartašienei iškeliavus į Amžiną Tėvynę,
giliai užuojautą reiškiamo jos dukrai Bronei Staugaitienei,
sūnui Liudui ir jų šeimoms.

Pranas Švambarys ir šeima

Australijos Lietuvių Fondo nariams

pranešame, kad Metinis Susirinkimas įvyks rugsėjo 13, sekmadienį, 2.30 val. p.p. Melbourne Lietuvių Namuose, 44-50 Errol Street, North Melbourne. Susirinkime dalyvauti kviečiame visus suinteresuotus Fondo veikla. Tačiau primename, kad balsavimo teisę turi tik Fondo nariai, kaip nurodyta jo statute.

ALF valdyba

ALB GEELONG'o APYLINKĖS VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Visuotinis metinis narių susirinkimas įvyks š.m. rugsėjo 27, sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose, Beauford St., Pettitt Park, Bell Post Hill.

Nario mokesis bus renkamas nuo 1-os val. p.p.

Tik nariai susimokėję nario mokesį turės teisę balsuoti.

Numatyta darbotvarkė:

Susirinkimo atidarymas,
Prėzidiumo kvietimas,
Darbotvarkės priėmimas,
Mirusiųjų pagerbimas,
Praėjusio metinio susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas,
Pranešimai: Apylinkės valdybos pirmininko, išdininko, Revizijos komisijos ir organizacijų pranešimai,
Diskusijos dėl pranešimų ir jų priėmimas,
Mandatų komisijos sudarymas,
Apylinkės Valdybos rinkimai,
Revizijos komisijos rinkimai,
Kiti reikalai, pasiūlymai, diskusijos,
Susirinkimo uždarymas,
Tautos Himnas.

Po susirinkimo, visi yra kviečiami pasilikti kavutei ir užkandžiams.

Kviečiame visus dalyvauti.

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

Lietuvos vardo paminėjimo Tūkstantmečio jubiliejaus proga...

kviečiame visus dalyvauti Nuotraukų konkurse -

LIETUVA IŠ ARTI - RĖGĖTA LIETUVA

Maloniai prašome suinteresuotus atsiųsti iki penkių savo fotografuotas nuotraukas Lietuvoje - gali būti įvairiom temom - žmonių, švenčių, gamtos ar miesto vaizdų nuotraukos.

Bus žiūrovų premija už mėgiamiausią nuotrauką ir konkurso komisijos premijos. Viena premija bus skiriama vaikams/jaunimui iki 17 metų.

Nuotraukų paroda vyks spalio 18 ir 25 dienomis, Melbourne Lietuvių Namuose. Premijų įteikimas vyks spalio 25.

Nuotraukas prašome pristatyti Lietuvių Namuose iki spalio 11 arba atsiųsti šiuo adresu:

2/6 Niki Court, EAST BENTLEIGH VIC 3165

Rengėjai

PRANEŠIMAS SKAUTININKAMS

Melbourno ir Geelongo skautininkų Ramovės sueiga įvyks sekmadienį, spalio 11 sekančia eiga:

11 val šv. Mišios už mirusius skautininkus šv. Marijos Jūros Žvaigždės bažnyčioje (St. Mary's Star of the Sea, West Melbourne). Po šv. Mišių renkamės į Melbourne Lietuvių Namus pietums.

Maloniai kviečiame visus narius ir prijauniančius dalyvauti šioje sueigoje.

Melbourno "Dainos Sambūrio" pranešimas - kvietimas

Šių metų lapkričio 22 Melbourno choras "Dainos Sambūris" švęs savo choro 60-metų jubiliejų.

Choro repeticijos vyksta antradieniais 6.30 val. vak. Lietuvių Namuose.

"Dainos Sambūris" kviečia buvusius choristus prisijungti prie choro ir šia proga kartu padainuoti žinomų dainelių. Lauksime...

Melbourno "Dainos Sambūrio" pirmininkė, Danutė Lynikienė

Strength, Endurance and Nationhood

THE OAK TREE SYMBOLISES THE NATION

LAIMA VINCĖ

An unofficial symbol of nationhood

The *New York Times* called the oak tree a symbol of Lithuania. However, the country itself has never made the oak an official symbol. Rather, it remains an unofficial symbol, which the entire nation seems to have agreed upon without there ever having been a formal public debate on the subject. This unanimous, and at the same time subliminal, recognition of the oak as a national symbol cuts through ideological, material and cultural differences within the state and within diverse levels of society.

The word for the oak, *ąžuolas*, is used in Lithuania to name everything from preschools to furniture companies to gyms to musical groups to tourism clubs to real estate agencies to accounting firms to construction companies. The name brings with it a stamp of approval of quality and workmanship.

Survived even Stalin

"What always suprised me", says Saulė Matulevičienė, a professor of Lithuanian literature and ethnography at Vilnius University, "is that even in the darkest hour of the Soviet occupation, the most cynical proponents of Soviet agricultural plans would leave oaks standing, even as they razed entire farmhouses, barns, and every other tree and growing thing on the premises.

"That means that even people like that, deep in their subconscious minds, respected the oak as holy and understood enough to leave it standing".

During the Stalin era, individual farms were confiscated from their owners and joined into massive collective farms where the former landowners worked and lived, in essence as serfs.

In the process of Soviet land reclamation in the Seventies, the Lithuanian landscape was bulldozed. Many farmhouses were destroyed; but, again, the oaks that bordered them mostly remain standing to this day.

Throughout the centuries, Lithuanians traditionally planted oaks along the edges of their farms. The oaks provided shade, beauty, and a sense of spiritual protection. Individual oaks were associated deeply with home and family, and at the same time served as meeting places or areas for meditation, group work or song.

We can also see evidence of respect for the oak when country roads curve around an oak if it happens to grow on the road's path; or when a pavement stops at the base of an oak, and continues just beyond it.

(To be continued next issue)
"Lithuania in the World"

Arūnas Bulskis nuotrauka

Lietuvos vardo paminėjimo Tūkstantmečio jubiliejaus proga...

kviečiame visus dalyvauti Nuotraukų konkurse -

LIETUVA IŠ ARTI - RĖGĖTA LIETUVA

Maloniai prašome suinteresuotus atsiųsti iki penkių savo fotografuotas nuotraukas Lietuvoje - gali būti įvairiom temom - žmonių, švenčių, gamtos ar miesto vaizdų nuotraukos.

Bus žiūrovų premija už mėgiamiausią nuotrauką ir konkurso komisijos premijos. Viena premija bus skiriama vaikams/jaunimui iki 17 metų.

Nuotraukų paroda vyks spalio 18 ir 25 dienomis, Melbourne Lietuvių Namuose. Premijų įteikimas vyks spalio 25.

Nuotraukas prašome pristatyti Lietuvių Namuose iki spalio 11 arba atsiųsti šiuo adresu:

2/6 Niki Court, EAST BENTLEIGH VIC 3165

Rengėjai

Australijos Lietuvių Dienų Ruošos Komitetas
Melbourne 2010

Pirmininkė: Rita Mačiulaitienė, tel: 0425 704 890

Išdininkė: Viliū Dukas

Sekretorė: Danguolė Juška

e-mail: juskagirl@y7mail.com

Korespondencijos adresas:

20 Boyd St, Altona, Victoria 3018.

SBS radio Lithuanian

The many voices of one Australia

3pm Tuesday - National frequencies -

Sydney 97.7 fm 5.00 pm Tuesday
Melbourne 93.1 fm 5.00 pm Tuesday

Adelaide 106.3 fm, Adelaide Foothills 95.1 fm
Brisbane 93.3 fm, Canberra 105.5 fm,
Hobart 105.7 fm, Perth 96.9 fm

TĖVIŠKĖS AIDAI ABN 59 479 733 423

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

Redaktorė Marija Augustine Email: mgestautas@hotmail.com Namų tel. 93649744

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$50, užjūryje \$A95.

Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratos paskiria auką, ir kurie nepamiršta TA savo palikimuose. Tokios visos aukos leidžia laikraščiai gyvuoti.

Skelbimai už skilties vieną cm \$4.50. Užuojautos ir padėkos nuo \$25. Prašome čekius rašyti vardu "Tėviškės Aidai". (Please write cheques in name of "Teviskes Aidai") Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

10% NUOLAIDA
KAI PAMINI ŠIA PERLAIMA

SAVICKAS DESIGN

HANDCRAFTED DESIGNER JEWELLERY

by Melisa Savickaitė-Lanyon

aplankykite finklalapį

www.savickasdesign.com

Dr Rita Bruozis
BA BSc BDC (Hons)

Dental On Victoria

Suite 10, Level 1
520-528 Victoria St
North Melbourne Vic 3051

Tel: 03 9600 9025
Fax: 03 9600 9023